

อารยธรรมอียิปต์

อารยธรรมอียิปต์ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำไนล์ ประกอบด้วยพื้นที่ ๒ ส่วน คือ

- ก่อนรวมตัวกันอียิปต์แบ่งออกเป็น ๒ อาณาจักร

ในส่วนที่เป็นอียิปต์ล่างเป็นเขตดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำไนล์ที่มีความอุดมสมบูรณ์อันถือเป็นจุดกำเนิดของอารยธรรมอียิปต์ มีอาณาเขตจดทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและทะเลแดงอีกด้วย ส่วนอียิปต์บนจะเป็นส่วนที่เป็นสันแม่น้ำยาวไหลผ่านหุบเขา อียิปต์ เปรียบเสมือน “โอเอซิสกลางทะเลทราย” จนทำให้นักประวัติศาสตร์ชาวกรีก กล่าวถึงอียิปต์ว่าเป็น ของขวัญจากลุ่มน้ำไนล์

- นาร์เมอร์ ประมุขแห่งอียิปต์ล่างได้รวมทั้ง ๒ อาณาจักรเข้าไว้ด้วยกัน และสถาปนาราชวงศ์ที่ ๑ ขึ้นปกครอง โดยมีเมืองหลวงอยู่ที่เมมฟิส

สมัยอาณาจักรเก่า (๒,๗๗๐-๒,๒๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

- เป็นช่วงเวลาที่ยุคอียิปต์ปรากฏให้เห็นเด่นชัด
- มีการพัฒนาระบบตัวเขียน เรียกว่า อักษรไฮโรกลิฟิก ต่อมาพัฒนาเป็นตัวเขียนที่ง่ายขึ้น เรียกว่า อักษรเฮียราติก โดยเขียน ลงบนกระดาษปาปิรุส ใช้ปล้องหญ้ามาตัดเป็นปากกาจิ้มหมึก
- ฟาโรห์มีอำนาจสูงสุด ทรงมีฐานะเป็นเทวราชา ควบคุมขุนนางได้มีสถานะเป็นมนุษย์กึ่งเทพเจ้า
- นับถือเทพเจ้าหลายองค์ เกรงกลัวเทพเจ้ารา หรือสุริยเทพเป็นเทพเจ้าสูงสุด เทพเจ้าโอซิริส เป็นเทพเจ้าแห่งลุ่มแม่น้ำไนล์ และมีไอซิสเป็นชายาของเทพโอซิริสผู้ชุบชีวิตคนตายทำให้เกิดความเชื่อ และ พิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนาอียิปต์โบราณ

มรดกทางวัฒนธรรม

- เกิดวัฒนธรรมการเซตศพฟาโรห์ โดยการสร้างพีระมิดเพื่อเก็บพระศพหรือมัมมี่
- มีความเชื่อในเรื่องชีวิตอมตะ ชีวิตหลังความตาย การทำมัมมี่เพื่อให้ผู้ตายมีชีวิตนิรันดร์

สมัยอาณาจักรกลาง (๒,๐๕๐-๑,๗๘๖ ปีก่อนคริสต์ศักราช) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

- ชาวอียิปต์ไม่สนใจสร้างพีระมิดขนาดใหญ่อีกต่อไป
- ฟาโรห์หันไปทำนุบำรุงสุขแก่ประชาชน
- มีการจัดทำโครงการระบายน้ำและสร้างเขื่อน ทำให้มีเขตเพาะปลูกเพิ่มขึ้น
- มีการเปลี่ยนแปลงการก่อสร้างสถาปัตยกรรมขนาดใหญ่ เป็นวิหารบูชาเทพเจ้าองค์สำคัญ เช่น วิหารคาร์นัค วิหารอาร์บูซิมเบล

สมัยอาณาจักรใหม่ (๑,๕๖๐-๑,๐๘๗ ปีก่อนคริสต์ศักราช) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

- ชุนนาง นักบวชก้าวขึ้นมาใช้อำนาจมากขึ้น
- ฟาโรห์อค์เคนาตัน ทรงปฏิรูปศาสนา จึงได้สร้างความแตกแยกในหมู่ชาวอียิปต์ที่นับถือเทพหลายองค์มาเป็นเวลานาน และเป็นสาเหตุหนึ่งที่น่าความเสื่อมมาสู่อียิปต์
- มีการแต่งหนังสือ คัมภีร์มรณะ (Book of the Dead) เพื่อใช้เป็นคู่มือหลังเสียชีวิตก่อนเดินทางไปปรโลก นับเป็นวรรณกรรมชิ้นสำคัญของอียิปต์ในยุคนี้

สมัยเสื่อมอำนาจ (๑,๐๘๗-๓๓๒ ปีก่อนคริสต์ศักราช) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

- อียิปต์สูญเสียอำนาจให้แก่พวกอัสซีเรีย ซึ่งยึดครองได้ไม่นานนัก ก่อนสูญเสียอำนาจให้พวกเปอร์เซียกรีก และโรมัน ตามลำดับ จนท้ายที่สุดอียิปต์ก็ได้หันไปนับถือศาสนาอิสลาม